

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Deseño, xestión e avaliación de políticas sociais		Código	615525009
Titulación	Mestrado Universitario en Políticas Sociais e Intervención Sociocomunitaria			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Espiñeira González, Keina Raquel	Correo electrónico	keina.espineira@udc.es	
Profesorado	Eijo Mejuto, Antía Espiñeira González, Keina Raquel	Correo electrónico	antia.eijo@udc.es keina.espineira@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A asignatura é una introducción a os conceptos básicos do deseño, xestión y avaliación dos proxectos sociais. A través da discusión sistemática dos textos principais e de traballos e guías existentes, os estudantes aprenderán cómo facer dende o principio ao fin un proxecto de temática social. A asignatura ten un componente eminentemente práctico. Nas clases sosterase o principio de debate democrático, escoitando e respetando todas as opinións diversas en torno aos temas tratados, tanto de parte do profesorado como do alumnado.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	CE3 - Diseñar e desenvolver procesos de observación e documentación para o estudo das políticas e os sistemas de benestar social.
A6	CE6 - Avaliar a capacidade e eficacia das medidas de intervención para corrixir ou previr situacións e procesos de exclusión social.
A7	CE7 - Identificar e valorar a posibilidade de intervención e prevención en procesos de conflitividade social.
A8	CE8 - Identificar procesos e factores de cohesión social, e deseñar medidas para a súa potenciación.
B1	CB1 - Demostrar coñecementos avanzados, de carácter multidisciplinar, para a investigación e o exercicio profesional no ámbito da exclusión social.
B2	CB2 - Aplicar e integrar os coñecementos a contornos e problemas emerxentes e indefinidos, na práctica investigadora e profesional.
B4	CB4 - Identificar os dilemas éticos e a responsabilidade social tras os retos formulados na práctica profesional e investigadora.
B8	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B9	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B10	CB10 - Que os estudantes manexen as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B13	CX1 - Comprender e integrar coñecementos complexos para traducilos en propostas de investigación e programas de intervención en contextos sociais problemáticos.
B14	CX2 - Realizar unha análise crítica da realidade social e do desenvolvemento profesional vinculada aos feitos sociais sobre os que se traballa.
B15	CX3 - Diseñar, aplicar e avaliar proxectos de investigación en ciencias sociais relacionados cos procesos e as situacións de exclusión social.
B17	CX5 - Elaborar e defender informes, proxectos e memorias no campo das ciencias sociais.
B21	CX9 - Aplicar unha perspectiva interdisciplinar na análise e a valoración de problemáticas de exclusión e políticas sociais de inclusión e cohesión.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 -Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables.

C7	CT7 - Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sostible ambiental, económico, político e social.
----	---

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
CE3 - Diseñar e desenvolver procesos de observación e documentación para o estudo das políticas e os sistemas de benestar social.	AM3 AM6 AM7 AM8	BM1 BM2 BM4 BM8 BM9 BM10 BM13 BM14 BM15 BM17 BM21	CM5 CM6 CM7
CB2 - Aplicar e integrar os coñecementos a contornos e problemas emerxentes e indefinidos, na práctica investigadora e profesional.	AM3 AM6 AM7 AM8	BM2 BM8 BM9 BM17 BM21	
CX2 - Realizar unha análise crítica da realidade social e do desenvolvemento profesional vinculada aos feitos sociais sobre os que se traballa.	AM3 AM6 AM7	BM1 BM9 BM14 BM21	CM5 CM6
CX9 - Aplicar unha perspectiva interdisciplinar na análise e a valoración de problemáticas de exclusión e políticas sociais de inclusión e cohesión.	AM3 AM6 AM7 AM8	BM1 BM2 BM4 BM8 BM9 BM10 BM13 BM14 BM15 BM21	

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. Conceptos básicos das políticas sociais	
TEMA 2. Actores nas políticas sociais	
TEMA 3. Problematización e establecemento da axenda pública.	
TEMA 4. Formulación e deseño das políticas sociais	
TEMA 5. A implementación das políticas sociais: enfoques e instrumentos	
TEMA 6. A avaliación das políticas sociais: concepto, utilidade, procedimento e tipoloxías	
TEMA 7. Ferramentas de avaliación	

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A3 A6 A7 A8 B1 B2 B4 B8 B9 B10 B13 B14 B15 B17 B21 C5 C6 C7	35	85	120
Sesión maxistral	A6 A7 A8 B2 B4 B14 C6	10	15	25
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Ao longo do curso traballarase no deseño, xestión e avaliación dunha intervención en política social. O traballo farase en grupos (aproximadamente 4 alumnos) e presentarase na clase ao final do curso. Cada semana farase unha tarefa específica que forma parte do traballo. Todas as pautas daranse na clase ao comezo do curso e estarán dispoñibles para consulta no campus virtual dende o primeiro día.
Sesión maxistral	Cada xornada lectiva comezará cunha hora de sesión maxistral na que se aborden os contidos teóricos. Todas as clases gravaranse e os PPT estarán dispoñibles para os estudantes no campus virtual.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	As titorías levaranse a cabo periódicamente a proposta do alumnado e da profesora. Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención académica da exención de asistencia, acordarase un horario específico de titorías compatible coa súa dedicación ao comezo do curso.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A6 A7 A8 B2 B4 B14 C6	Controlarase a asistencia e anotarase a participación dos alumnos nas sesións prácticas de cada clase. Nestas sesións avanzaase na realización do traballo.	30
Traballos tutelados	A3 A6 A7 A8 B1 B2 B4 B8 B9 B10 B13 B14 B15 B17 B21 C5 C6 C7	O traballo faise ao longo do curso e entrégase ao final. Faise unha exposición oral do mesmo. Todas as pautas daranse na clase ao comezo do curso e estarán dispoñibles para consulta no campus virtual dende o primeiro día.	70

Observacións avaliación

Para os estudantes da modalidade a distancia o traballo tutelado terá un 100% de peso na calificación final. Na segunda oportunidade de xullo o traballo tutelado terá un 100% de peso na calificación final.
--

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>AGUILAR VILLANUEVA, L. (compilador) (1993). Problemas públicos y agenda de gobierno. México: Miguel Angel Porrúa</p> <p>PARSONS, W (2007). Una introducción a la teoría y la práctica del análisis de políticas públicas. México: FLACSO</p> <p>NAVARRO, C (2008). El estudio de las políticas públicas. Revista Jurídica de la UAM</p> <p>SABATIER, P. & MAZMANIAM, A (1993). La implementación de la política pública: un marco de análisis. Aguilar</p> <p>Villanueva, L La Implementación de las Políticas Públicas. México: Miguel Angel Porrúa.</p> <p>AGUILAR VILLANUEVA, L. (compilador) (1992). El estudio de las políticas públicas. México: Miguel Angel Porrúa</p> <p>AGUILAR VILLANUEVA, L. (compilador) (1992). La hechura de las políticas. México: Miguel Angel Porrúa</p> <p>DE LA PEÑA VARONA, A. (2007). Estructuras y procesos de gobernanza en la política medioambiental: red de actores de la Comunidad Autónoma del País Vasco. GAPP. Revista Gestión y Análisis de Políticas Públicas Nueva Época, nº 7</p> <p>TAMAYO SAENZ, M (1997). El análisis de las políticas públicas. Madrid, Alianza editorial</p> <p>BRIKLAND, T. A. (2019). An Introduction to the Policy Process. Theories, Concepts, and Models of Public Policy Making. Fourth Edition. Routledge.</p> <p>BUSTELO, M. (2003). ¿Qué tiene de específico la metodología de la evaluación? . Bañon (ed) La evaluación de la acción y de las políticas públicas, Ed. Díaz de Santos</p> <p>KNOEPFEL, P., LARRUE, C., VARONE, F. & HIMOJOSA, M. (2007). Hacia un modelo de análisis de políticas públicas operativo. Un enfoque basado en los actores, sus recursos y las instituciones. Ciencia Política, nº 3</p> <p>BUSTELO, M. y LOMBARDO, E. (2006). Los ?marcos interpretativos? de las políticas de igualdad en Europa: conciliación, violencia y desigualdad de género en la política. Revista Española de Ciencia Política, 14</p> <p>MERINO, M. Y RUÍZ, A. (2010). Fundamentos de evaluación de políticas públicas. Agencia Estatal de Evaluación de las Políticas Públicas y la Calidad de los Servicios (AEVAL)</p> <p>CASILLAS, C., MACÍA, M., MERINO, M., PAJA, M., RICO, J. y RUÍZ, A. (2015). Guía práctica para el diseño y la realización de evaluaciones de políticas públicas. Agencia Estatal de Evaluación de las Políticas Públicas y la Calidad de los Servicios (AEVAL) VV.AA.</p> <p>(2017). Guía visual del proceso de evaluación de políticas públicas. Red de entidades locales por la transparencia y la participación ciudadana</p> <p>LOMBARDO, E. & MERGAERT, L. (2013). Gender Mainstreaming and Resistance to Gender Training: A Framework for Studying Implementation. Nordic Journal of Feminist and Gender Research, 21:4, 296-311</p> <p>PALLAVICINI, V., CHAMIZO, H. & VARGAS, J.P. (2013). Manual de formulación de políticas públicas. Fondo de Población de las Naciones Unidas (UNFPA)</p> <p>SUBIRATS, J., KNOEPFEL, P., LARRUE, C. VARONNE, F. (2008). Análisis y gestión de políticas públicas. Barcelona: Ariel.</p> <p>VAN METER, D. & VAN HORN, C. (2000). El proceso de implementación de las políticas. Un marco conceptual. México: Miguel Angel Porrúa</p> <p>Toda la bibliografía está disponible en formato electrónico. Las lecturas serán distribuidas al alumnado a través del campus virtual.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

O alumnado deberá revisar periodicamente a plataforma virtual e consultar os documentos e actividades propostos. As profesoras comunicaranse co alumnado a través da aula Virtual ou do correo electrónico da UDC. A comunicación coa profesora deberase realizar mediante as canles institucionais e utilizando o correo electrónico da universidade. Nesta materia: Débese facer un uso sustentable dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Terase en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais. De acordo coas diferentes normativas de aplicación para a docencia universitaria, débese incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (utilizarse unha linguaxe non sexista, utilizarse bibliografía de autores e autoras, fomentarse a intervención en clase de todos os estudantes, etc. Farase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e incidirá na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Así mesmo, respectarase o dereito á identidade de xénero. Facilitarase a plena integración do alumnado que, por motivos físicos, sensoriais, psíquicos ou socioculturais, experimente dificultades para un acceso adecuado, igualitario e rendible á vida universitaria. Sosterase o principio de debate democrático, escoitando e respectando todas as opinións diversas ao redor dos temas tratados, tanto de parte do profesorado como do alumnado.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías